

MAROSUJVÁR

A marosujvári függetlenségi és 48-as pártkör hivatalos lapja.

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 8 k. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő: Dr NAGY SAMU.

Szerkesztőség: Király-utca 33. sz.

Kiadóhivatal:

Füßy J. könyvkereskedés.

Marosujváron, Mikó-utca 14. szám.

Kitartás.

Irta: **Éber Antal** orsz. képviselő.

Jól tudjuk, hogy a kik a közös jegybank további fentartását kívánják, a legsötétebb színekkel ecsetelik azokat a veszedelmeket, a melyek Magyarország közgazdaságát az önálló jegybank felállítása révén fenyegetik. Blénk tárják a megalkotandó magyar pénzügyi ingadozásának, a kamatláb általános emelkedésének veszedelmeit, amelyek hazánkat, mint passiv fizetési mérleggel bíró államot a jegybank önállósítása esetén sujtani fogják.

Ezzel szemben mi, akik a függetlenségi párt programjának alapján állunk és így 1910-ben a külön magyar nemzeti jegybank felállítását kívánjuk, azt a meggyőződést valljuk, hogy bár a jegybank ügyének önálló rendezése kétségkívül fog is átmeneti megrázkódtatásokat elő idézni, de ezen megrázkódtatások területét a még rendelkezésünkre álló idő céltudatos és okos felhasználásával oly mérték-

ben lehet redukálni, hogy azok hazánk közgazdasági életének fejlődésére döntő hatást ne gyakoroljanak.

Ámde valljuk és hisszük azt is, hogy a magyar nemzet nagy áldozatokra is kész ama cél érdekében, hogy Magyarország teljes függetlenségének útján ezt a nagy lépést előre meglehesse.

Kétségtelen, hogy amennyiben egyszerű közgazdasági kérdéssel, egyszerű számtani problémával állnánk szemben, alaposan lehetne vitatkozni a fölött, hogy pusztan ezen szempontból mi előnyösebb Magyarországra: az önálló, vagy a közös jegybank?

Ámde az 1871. évben lefolytatott nagy bankvita során nem a 48-as hanem a 67-es pártnak legnagyobb pénzügyi tekintélye jelentette ki, hogy: „önálló Magyarországnak, önálló kormánynak, önálló törvényhozásnak az önálló bank elvitázhatatlan corollariuma”.

És újból nem 48-as politikus, hanem a 67-es pártoknak ma is disze Széll Kálmán mint pénzügyminiszter

ezeket írta 1875-ben osztrák kollégájának: „Egy 6000 mérőföldnyi, 15 millió lakossal bíró államterületnek elvitázhatatlan és elidegeníthetlen joga van ahhoz, hogy gazdasági viszonyait saját belátása szerint tervesse és szabályozza, így tehát az önálló jegybankról, a pénzforgalom és az egész gazdasági élet eme modern és nélkülözhetetlen fő tényezőjéről nem mondhat le.”

Ime a függetlenségi álláspont igazolása ellenfelei részéről. Nem azért kívánjuk az önálló jegybankot, mert az olcsóbb, vagy több pénzt fog adni. Hanem hiányzik azért, mert corollariuma az önálló Magyarországnak, hiányzik azért, mert ehhez minden önálló államnak elvitázhatatlan és elidegeníthetlen joga van és hiányzik annak dacára, hogy ezen nagy nemzeti jogunk érvényesítése esetleg áldozatokat is fog a nemzettől megkivánni.

Ezen program pontja érvényesítéséről a függetlenségi párt csak ez esetben mondana és mondhatna le. Abban az esetben, ha arról kellene

TÁRCA.

Két krajcár története.

(Egy öreg barátom elbeszélése Torda multjából.)

Irta **Pap Domokos.**

A zsarnokság legrémesebb idején, ötven tavaszán történt. A becirkerek már a nyakunkon voltak, folyt a bosszuállítás a kegyetlen munkája. A szereplő embereket elfogták, a fegyvereket s egyéb hadiszereket beszédtek, a Kossuth bankóra, forradalmi nyomtatványokra zaklató házkutatásokat rendeztek. Egy kis nemzeti színű szallag elég volt, hogy tulajdonosát zsandárcskébe juttassa. Az elvonult vihar minden emlékét meg akarták semmisíteni azok, akiknek gonosz gögjét az a vihar olyan hatalmasan megtépázta.

Mi iskolás gyermekek is tudtunk a szomorú helyzetről. A nagyoktól eltanult titkolózással ültünk össze s beszéltük meg a hallott rémhíreket. Mi is hordtuk szét

ezeket a spicliktől való féltében visszavonult, bezárkózott polgárságnak.

Egy májusi napon a tanítónk, Molnár Márton azzal a hírrel örvendeztetett meg, hogy másnap kimegyünk a Nagyberékbe. Vig nap volt az mindenkor, zászlóval, dobszóval, énekelve szoktunk végig vonulni a városon.

Reggel a napi étellel megrakodva fölgyültünk az iskola udvarára s zajongva vártuk, hogy a tanítónk utnak indítson.

Molnár Márton meg is jött nemskára. Emlékszem, megállott az iskola lépcsőjén, s a mit rég nem láttunk tőle, mosolyogva nézett végig a nagy gyermeksergen. Jóval később értettem meg, hogy mi okozhatta elégedett mosolyát.

Sorba álltunk, készen voltunk az indulásra.

— Hozzátok a zászlót, fordult a tanító a nagyobbak felé.

A zászlót a padlásról hamar előkerítették, az egyik fiubüszkén hozta a sor elejére. Ott állott Molnár Márton is s éppen

arról magyarázott, hogy most ne énekeljünk, ne zajongjunk az utcán, mert el van tiltva az efféle. A mint a zászlót megpillantotta, ijedten kapott a nyeléhez.

— Vissza az osztályba, üljön mindenki a helyére! intett igazgatótan.

Betódultunk s letelepedtünk padjainkba. Molnár Márton a zászlóval az osztály elé lépett.

— Fiaim, szólt megindultan, ezzel a zászlóval nem mehetünk végig a városon. Nézzétek, a nyele nemzeti színre van festve. . . .

Jórészt mindnyájan, értettük, hogy miért nem lehet ilyen zászlóval az utcán mutatnunk magunkat, de a rektor is megmagyarázta.

— A tavaly ilyenkor még dicsőséges nagy sergek előtt hordozták ezt a három színt s ma nektek, ártatlan gyermekeknek sem szabad utánna mennetek. Ma emiatt a zászlónyel miatt az utcán szétzavarnának a zsandárok, engem pedig bizonyosan börtönbe vetnének. Gyászos időket élünk

„Le Delice“

Kapható FÜSSY J. könyvkereskedben

a legjobb szivarka-hüvely.

meggyőződnie, hogy a nemzet nem kívánja a magyar nemzeti bankot, hogy amaz létesítése érdekében áldozatokat hozni nem hajlandó.

Amig azonban az ellenkezőről vagyunk meggyőződve, amig azt látjuk, hogy a nemzet széles rétegei lelkesedve az önállóság elméért és bennünket a nemzeti bankért folytatott küzdelmükben áldozatokra is készen támogatnak: addig a köteles óvatossággal és a kérdés komolysága által követett gonoszsággal bár de türethetlen kintartással fogunk működni az önálló nemzeti bank létesítésén.

Torda város ünnepe.

Holló Lajos, az orsz. függetlenségi és 48-as párt alelnöke Tordán.

Lélekemelően szép eseményekben gazdag ünnepek keretében áldozott Kossuth Lajos eszméinek Torda városa.

A lelkesedésnek, a hazaszeretnek, a Kossuth Lajos által lefektetett eszmék iránti rajongásnak az a hatalmas fellobbanása meggyőzte kedves vendégeit arról, hogy Torda városa még mindig méltó őseihez. S a milyen védbástya volt a magyarságnak nagyapáinak idején, ugyan azzal a kitartó lelkesedéssel állja a harcát ma is.

Inkább halni kész, sem hogy magyarságából, a nemzeti eszmék iránti rajongásából egy jottányit is engedne.

S hogy Torda város polgárságának

külső vonatkozásokban is megnyilvánuló „Kossuth” imádása mily hatásos volt az orsz. függetlenségi és 48-as párt kiküldöttjeire, igen élénken jellemzik e hatást Holló Lajos szavai, ki a banketten elmondott felszólalásában éppen a polgárság lelkesedésének hatása alatt mondotta, hogy: „A mig a magyar nemzete nyire tud lelkesedni a Kossuth Lajos eszméért, addig árulás volna feladni a 48-as programot. S a mai 48-as pártnak egyetlen kötelessége annak az utnak a megalapozása, mely uton haladva biztosítva van az a cél, mely a párt programját képezi, biztosítva van Magyarország függetlenségének kivívása”.

Részletes tudósításunk a következő:

Gyönyörű májusi napra virradt Torda városa vasárnap. A tavaszi nap ragyogó sugarait árasztotta a zászlódiszben ébredő város utcáira. Minden házon ott lengett a nemzeti tricolor, hirdette a nagy nap jelentőségét, hirdette azt, hogy Torda városa a mai napon Kossuth Lajos eszméinek hódol.

Reggel 7 órakor vonult ki a vasuti állomáshoz a „Tordai Zene-Egylet” zenekara a fellobogózt városon, követve a polgárság ezreitől. Hosszu kocsisorban a város előkelőségei.

A szépen díszített ősrégi hid mindkét oldalán az iskolák növendékei zászlók alatt tanáraik vezetésével álltak sorfalat.

A vendégeket hozó külön vonat még el sem indult Gyéresről, s a tordai állomáson már életveszélyes volt a tolongás. A rendre a városi rendőrség és tűzoltóság ügyelt fel.

Fél 9-re járt az idő, mikor a vendégeket hozó különvonat a zenekar Rákóci-

indulójának hangjai mellett, a polgárság üdviválgása közepette berobogott a pályaudvarra.

Az országos függetlenségi párt részéről Holló Lajos a párt alelnöke vezetésével Éber Antal, Gáspár János, Ir-say József, Kecskeméthy Ferenc, Patak László és Zakariás János függetlenségi képviselők érkeztek meg. Küldöttségileg képviseltette magát a nagyenyedi, kolozsvári és dési függetlenségi párt.

Az állomáson dr. Vertán Endre orsz. képviselő üdvözölte a vendégeket.

Engedjétek meg — ugymond, hogy én legyek az első, ki a magyarság eszika várának határán magyar lelkek egész melegével üdvözöllek benneteket.

Holló Lajos rövid válasza után megindult a menet be a városba. Elöl a zenekar, utánna a polgárság ezrei, s azt követték a város előkelőségei hosszú kocsisorban!

Az ünneplő menet a főterre vonult, a honnan a vendégeket szállásaikra vitték.

Kilenc órakor Z. Sebess Andor a város agilis polgármesterénél villás reggeli volt a vendégek tiszteletére, melyen a vendégeken kívül a város előkelőségei is részt vettek.

Tíz óra felé járt az idő, mikor a polgármester diszmagyarba öltözött daliás alakja megjelent az udvaron, s jelt adott az indulásra.

A diszkösgyűlés.

Zsufolt teremben nyitotta meg Z. Sebess Andor polgármester a diszkösgyűlést. Felolvassa Kossuth Ferencnek Torda városához intézett sürgönyét, mely a következőképen szól:

Édes Atyámnak szobrot állit Perkáta község, mely szobor leleplezésén jelen fogok lenni, mint a hogy jelen voltam eddig, mind az ötvenkét szobornál; azonban Tordára is elküldöm lelkemet és szívemet; azért, hogy önökkel ünnepel-

édes fiaim, mindenünnen szégyen és megalázás leskődik reánk.

A zászlót az asztalhoz támasztotta s egy darabig lehorgasztott fővel járt föl s alá az osztályban.

Egyszer hirtelen megállott s földerült képpel fordult felénk.

— Azért mégis ezzel a zászlóval vonulunk ki; kitaláltam, hogy csapjuk be a németet. De csak úgy mondom el, ha megígéritek, hogy vigyáztok a szátokra. . .

Az általános mozgolódás, zugás bizonyította, hogy mindenre készek vagyunk.

A rektor folytatta.

— Zöld papirosat veszünk s azzal beragasztjuk a zászló nyelét. A német nem veszi észre, de mi tudni fogjuk, hogy a zöld papiros alatt édes hazán három szine van és lelkesedve követjük zászlónkat. Meg aztán nem tarthat sokáig ez a szomorú idő; minek rontsuk el a szép zászlónyelünket? No hát akarjátok, hogy így legyen a hogy mondtam?

— Akarjuk, senkinek sem mondjuk el! zugott az egész sereg.

— Jó, hát akkor megvesszük a zöld papirosat, szólta a rektor s a zsebében kezdett kotorászni.

A szívem erősen dobogott, szinte reszkettem valami különös érzés hatása alatt. De azért fölállottam.

— Rektor úr kérem, nekem van otthon egy krajeárom, elhozom zöld papirosra! mondtam remegő hangon.

Molnár Márton felütötte a fejét, rám nézett s a szemében két nagy könnyesepp jelent meg.

— Én is hozok egy krajeárt. én is, én is, álltak föl a többiek is egymás után, amig egyszer csak az egész osztály talpon volt.

A tanító kiválasztott néhányunkat, akik a piacsoron laktunk s elengedett a pénzért. Lelkedezve nyitottam be otthon a szobába.

— Kérem a krajeáromat, szólta apámnak, akit az ajtóban elfogtam.

— Minek neked pénz? kérdezte apám a sietségen csodálkozva.

Eszembe jutott: vajjon el szabad-e árulnom a titkot s egy kicsit elhallgattam. Apám azonban rosszat gyanított s erélyesen kezdett faggatni. Gondoltam, apám csak nem árulja el az iskolát s elmondottam a zászló nyelére szőtt tervünket.

Jól teszitek fiam, nagyon jól, be kell csapni a németet! mondta örvendezve. Nesze itt van a krajeárom, szebb célra nem fordíthatnád!

Mire fölgyültünk a krajeárainkkal, a rektor csirizet csinált s a boltból elhozta az angelikát, — akkor a szines papirosat angelikának nevezték — a szemünk láttára beragasztotta a zászló nemzeti színű nyelét.

— A zászlótartó vigyázzon a fogására, szólta a művelet végén. A napon megszárad a ragaszték, mehetünk sorakozatok . . .

A nagy titok tudata büszke komolysággal töltötte el a szívünket. A piacon

ENERGIN

EGY EGESZ DOBOZÁRA 2.50 KORONA.

Kapható a gyógyszerárakban, de biztosan az
ENERGIN V. LLALATNÁL PÉCSETT,
mely 6 dobozt bérmentesen szállít.

Leghathatósabb és legizletesebb hizlaló és vértisztító szer!

Számos előkelő orvostanár és szaktekintély által kitűnő eredménnyel kipróbálva!

GYERMEKEKNÉL: Sieteti a járást és fogzást, eloszlatja a mirigyeket és az étvart — biztosítja a csontok és izmok ép fejlődését — javítja és rendezi az emésztést.

FELNŐTTEKNÉL: Utólérhetetlen vérképző, gyengélkedőknél erősítő és mirigyoszlító szer, — mellbajosoknál megszünteti az izzadást és olósegíti a gyógyulást.

jek és ünneplésükből, hazafiságukból merítsek erőt, lankadatlanul küzdeni a függetlenségi elvekért.

KOSSUTH.

Üdvözölvén a vendégeket átadta a szót Dr Szenkovits Aurél városi t. ügyésznek, ki lendületes beszéd keretében tett tanubizonyosságot arról, hogy Torda városának polgársága ma is Kossuth katonája.

Beszéde közben hullott le a lepel a Kossuth-képről, melyet a Város közgyűlési terme számára festetett meg. A kép Kossuthot, mint államférfiut irásztala mellett állva ábrázolja. Igen sikerült alkotás, s valóban díszére válik annak a teremnek, a hol város közügyeit intézik a bölcsek.

Utánna Holló Lajos mondott nagyhatású emlékbeszédet, melyet legközelebbi számunkban részletesen közlünk.

Egerházy Lajos r. bizottsági tag rövid beszéd kíséretében terjesztette elő a következő indítványt.

INDITVÁNY.

Torda város közönsége kegyeletes hálaival borul le a magyar nemzeti szabadság és függetlenség leghivebb bajnoka: Kossuth Lajos emléke előtt. És a mikor, a mai napon, képviselőtestülete tanácskozó terme számára megfestett képét, az országos függetlenségi és 48-as pártkör, mint az ország legnagyobb pártja kiküldöttjeinek jelenlétében ünnepélyesen leleplezi: a város minden polgárának szívéből fakadó, elengedhetetlen kötelességének tesz eleget azért, hogy Kossuth Lajos hervadhatatlan érdemeit jegyzőkönyvébe iktatja s meghagyja Torda város úgy jelen, mint minden jövő nemzedékének, hogy Kossuth Lajos eszményéhez, példájához hiven önfeláldozással s buzgón küzdjön imádott magyar hazánk java, szabadsága és függetlenségéért s jelszava min-

dig az legyen: a Haza minden előtt!

Együttal elhatározza azt is, hogy Kossuth Lajos érdemét méltató és a mai napon Szenkovits Aurél városi tiszti ügyész és Holló Lajos országgyűlési képviselő, az országos függetlenségi és 48-as pártkör elnöke által tartott beszédeket jegyzőkönyvre veszi s a szónokoknak és az országos függetlenségi és 48-as pártkör kiküldöttjeinek hálás köszönetét fejezi ki.

Az indítványt egyhangulag elfogadták, s ezzel a közgyűlés véget ért.

Népgyűlés az önálló nemzeti bank érdekében.

A Vigadóból az ünneplő közönség a főtérre vonult, ahol már ember-emberhátán tolongva, várta a képviselőket.

Dr Vertán Endre a tordai függetlenségi és 48-as párt elnöke, mint a népgyűlés elnöke a gyűlést megnyitja, s lendületes beszédben hívta fel a polgárság figyelmét az önálló bank kérdésének fontosságára.

Dr Éber Antal a következő szónok, ki arra figyelmezteti a polgárságot, hogy az önálló bank megvalósítását, áldozatokat fog kívánni a nemzettől, de ne riadjanak vissza az áldozatoktól sem, mert a most hozott áldozatok, kamatosan fognak megtérülni.

Utánna Kecskeméty Ferencz szólott. Papucsoshöz hasonlította az országot, kinek kalapját, botját és pénztárcáját idegen hatalom Ausztria viseli. A három dolog közül legfontosabbnak tartja a pénztárca visszaszerzését, s épen ezért kívánja az önálló nemzeti bank felállítását.

Irsay József és Zakariás János beszéde után Holló Lajos állott fel szólásra s hatalmas beszédben megcáfolhatatlanul bizonyította be az önálló nemzeti bank szükségességét. Kimutatta azt, hogy ha

bizonyos áldozatokat is ró kezdetben a nemzetre az önálló nemzeti bank felállítását, kamatostul térül meg nemcsak gazdasági, de politikai téren is.

A helyeslő tapsvihar lecsillapulása után Egerházy Lajos a tordai függetlenségi párt alelnöke terjesztette elő határozati javaslatát:

A tordai Függetlenségi és 48-as pártkör által Tordán 1908. évi május 3-án rendezett s Holló Lajos, Éber Antal, Irsai József, Kecskeméti István, Gáspár János, Pataki László, Vertán Endre és Zakariás János országgyűlési képviselők jelenlétében megtartott népgyűlés egybehangzó véleménnyel kívánja az önálló nemzeti banknak 1911-ben való felállítását.

A míg tehát egy részről minden oly törekvést elítél, melynek célja az Ausztriával közös banknak fenntartása, — addig teljes erővel támogatja azoknak működését, kik gazdasági függetlenségünk ez elengedhetetlen feltételét úgy formában, mint lényegben megerősíteni törekednek.

S mert ennek megvalósítását a Kossuth Ferencz vezérlete alatt álló Függetlenségi és 48-as párttól várja, e párthoz való teljes bizalmát nyilvánítja.

Dr Vertán Endre felteszi a kérdést, a határozati javaslat elfogadását illetően.

Egyhangulag elfogadták, s Dr. Vertán Endre indítványára kimondotta a népgyűlés még azt is, hogy Kossuth Ferenczet üdvözli.

Délután 1 órakor bankett volt a városi vigadó nagytermében, a hol számos felköszöntő hangzott el.

A diszebed befejezésével Dr Vertán Endre kalauzolása mellett a város nevezetességeit tekintették meg a vendégek.

Ellátogattak a függetlenségi körbe is, a hol Boross Elek a kör titkára fogadta a vendégeket.

szivdobogva, suttogva mentünk el a reánk néző zsandárok előtt s jelentősen néztünk össze, mikor azok szó nélkül tovább engedtek.

A Nagyberekben föltűztük a zászlót egy tisztán s játszani kezdtünk. Nemsokára elfeledtük a zászlót is, a németeket is, csak a tavaszi napfényt láttuk meg a zöldülő pázsitot, lombra borult fákat.

Délben összegyűltünk, elfogyasztottuk a tarisnyák és keszkenők tartalmát s újra szét szóródtunk az Aranyos partjának gyönyörű sűrűségébe.

Késő délutánig tartott a játék. Egyszer mi akik távolabb kószáltunk, nagy kiabálást hallottunk pakkjaink felől.

— Hamar gyülekezni! szólta a hiradás.

Nemsokára észrevettük, hogy miért a sietség. A fejünk fölött megdördült az ég s omlani is kezdett az eső, amolyan hirtelen májusi zápor. Rövid ideig tartott s mi kibujva a bokrok alól, hova az eső elől menekültünk, folytattuk utunkat a többiek felé.

Egy csomóban találtuk őket a rektor körül.

A zászló ott volt a rektor kezében, de milyen állapotban? Az eső megasztatta a zöld papirosat s az úgy, összeragadva egész foltjában lefordult a zászló nyeléről. Molnár Márton próbálta visszanyomkoddni, de a papir szétmállott, nem lehetett többé eltakarni a nemzeti színt.

A titok napfényre került.

— Ugy látszik az ég is ellenünk fordult, mondta a rektor szomorúan.

Hazafelé indultunk. A zászlót most hátul hozták, lobogóját begöngyölve, nyelét a földre tartva. . . .

Molnár Márton a város végén a sor elejéről hátramaradt. A zászlót elvette a fiutól s bevitte a vámoshoz, akinek a fia közöttünk volt; a vámos hadd dugja el, amíg haza lehet vinni, most még nincs elég sötét erre az dologra. . . .

A tanító újra elől került s mi lassu lépésben mentünk utánna végig a városban az iskola felé. Az eső után fáztunk egy kicsit, de inkább az a fájdalom didereggett, amit a mi külön kis szabadságharcunknak bukása okozott. Hiába volt a lelkesedés, az áldozat, az elszántság, a

reménykedés: a durva erő nagyobb hatalom legyőzött, megalázott.

Minttha temetésre mentünk volna! . . .

Az iskola udvarán mielőtt szétmentünk volna, a tanító így szólt hozzánk:

— Holnap hozzon mindenki egy krajcárt, a zászló nyelét be fogjuk festeni. . .

Mikor hazamentem, apám minljárt a zászlóról kérdezősködött, megcsináltuk-e, nem kötöttek-e belénk a zsandárok?

Elmondtam, hogy mi történt.

— Egy krajcárt kell vinnünk holnap festékre.

— Szólj reggel, mondta apám morgván.

És azon az este a vacsoránk is olyan szomorú, szótlán volt!

Pár nap múlva megláttuk a zászló befestett nyelét. A padlásból ki volt dugva az udvar felé, nyilván azért dugta ki Molnár, hogy hamarabb száradjon. Szürkére volt festve.

Bizony sok zöld papir volna fölment a beragasztásra, amíg megint szabad volt a zászlók nyelét három színre festeni.

Női kézitáskák, dohány és szivartárcák, gyermekjátékok,

gummi labdák és különféle disztárgyak nagy választékban
kapható Füssy J. könyv- és papírkereskedésében

A függetlenségi körből a Főispánhoz mentek teára, a hol este 7 órakor a „Tordai Dalkör“ a vendégek tiszteletére szerenádott adott.

Hétfőn reggel az ott maradt vendégek a bányát tekintették meg, azután pedig kirándultak a tordai hasadékba, a hol mint házi gazda Dr. Vertán Endre látta szívesen a város vendégeit.

Vajha Marosujvár is módot talál arra, hogy hasonló ünnepély megteremtésével a függetlenségi elvek diadalát egy lépéssel előbbre juttassa.

A hétről.

1908. május 6.

Szerdán nyílt meg a koalíciós parlament harmadik ülészsaka. Ez ülészsakban nagy és fontos feladatok várnak megoldást. És bizalommal tekintünk a kormány működése elé. A kormány tisztában van azzal, hogy Magyarországnak mire van szüksége, ha nem csak élőködni akar napról-napra. Programját, szándékait világosan és apróra kifejtette s azt ismerheti mindenki, a ki figyelemmel kíséri a közdolgozatot. Azt sem kell többé bizonyítgatni, hogy programjában helyet kapott Magyarország minden jogos szüksége, méltányos kívánsága. Most már azért kell törnie magát minden igaz magyarnak, hogy a szép, az áldásos, az üdvös program ne maradjon papiros-malaszt. A kormánynak a törvényhozásnak dolgoznia kell megfeszített erővel, őszinte önfeláldozással. A nemzetnek pedig támogatnia kell, segítenie kell őket hitével, bizalmával ebben a fontos, sok utánunk következő ivadék sorsát eldöntő munkában. A most kezdődő ülészsak megkezdje a jövő Magyarországot alapozásának munkáját. Ebből a munkából mindenkinek osztályt kell kérni, ebben a munkában mindenkinek részt kell venni, a ki igaz magyarnak vallja magát.

Lueger bácsi, az osztrákok Lengyel Zoltánja, hétről-hétre gondoskodik mulattatásunkról. Például a „Reichspost“ című lapjában legközelebb azt írta, hogy a függetlenségi pártnak nincs talaja Magyarországon. Csakis Achim András parasztpártja, Zombor Géza soproni radikális pártja és Kaffka László haladó pártja számíthat párt-hivekre. E három párt koalíciójának van igazán talaja. Ha a király akarja, ezzel az új koalícióval rövid időn belül meg lehetne dönteni a függetlenségi pártot. Ehhez csak egy új Khuen-Héderváry erős kezére volna szükség.

Bámulatatos a Reichspost tájékozottsága. A függetlenségi pártnak, melynek a legtöbb választója van, nincs talaja. Ellenben a vegetáló radikális pártnak, mely gyűléseire legfeljebb vagy ötven embert tud összehozni, és a mindenünnen kiveret haladó pártnak van talaja. Ha a király a Reichspostra hallgatna, azonnal megvonná bizalmát Wekerlétől, Kossuth-

tól, Apponyitól, Andrássytól és helyettük Zombor Gézát és Kaffka Lászlót bizná meg a kormányzással. Hiszen ezek a derék férfiak azoknak a pártoknak vezérei, melyeknek talajuk van Magyarországon. Hiszen csak a vak nem látja, hogy a radikális párt virul és a függetlenségi párt tengődik!

A hét egy szomorú akkorddal zárult be. Türr István tábornok vasárnapra viradó éjjel meghalt. A 84 éves szabadsághős itt Magyarországon, azon a földön hunyta le szemét, a melynek szabadságáért ifju tüzzel és lelkesedéssel egykor annyit küzdött. A magyar nemzet halála mindörökké babért szór emlékezetére!

Figyelő

HIREK.

A magyar csendőr.

„Ezek a csendőrök, akik emberfölötti fáradtsággal, sokszor éhezve és heteken keresztül folytatták a nyomozást, csak dicséretet érdemelnek.“

Ezeket a méltánylást tartalmazó szavakat mondotta a dánosi bűnpör végtárgyalását vezető elnök és ezzel az elismeréssel az egész ország közvéleményét is tolmácsolta.

Tiszteletreméltóbb, önfeláldozóbb, kötelességtudóbb és tekintélyesebb testülete ennek az országnak alig van, mint a magyar csendőrség.

Nagyobb a tekintélye annak a két csendőrszurornak, mint akár egy század katonaságnak, vagy akár az ország összes rendőreinek. És a csendőr az ő félelmetes erejével soha sem él vissza, mindig előzékeny, mindig illetudó és mindenekelőtt puritán becsületességű.

A magyar csendőr igazi típusa a régi hősi magyar katonának. A testületi becsületérzés és a kötelességek hivatászerű teljesítése egy állami intézményünkben sincs annyira kifejlődve, mint a csendőrségnél.

A legkritikusabb, a legkockázatosabb eseteknél nem mérlegeli: vajjon a teljesítendő szolgálat és a nagy kockázat arányban áll-e az élvezett díjazással, de halálos önfeláldozással rohan a veszélybe, hogy a társadalomban élők nyugalmát, vagyonát, életét megmentsé, a törvény ellen vétőket pedig az igazságszolgáltatásnak átadhassa.

A főtárgyalást vezető elnök tapintatos és bölcs kijelentése visszhangra talált az egész országban. A magyar csendőr az ország minden jó érzésű polgárának haládjára és elismerésére méltán igényt tarthat, mert arra bőven rászolgál.

— A sójövédéki ügyosztály vezetője, dr. Bakonyi Géza miniszteri tanácsos bányalátogatás és a kereskedelmi részvénytársaság ügyvitelének megvizsgálása céljából Szalai Béla igazgató kíséretében f. hó 2-án Marosujvárra érkezett. Ez alkalomból lejött Nagyenyedről Róka pénzügyigazgató is. A magas vendéget Szabó Albert bányatanácsos az állomásnál fogadta és kalau-

zolta a bányában is. A vendég tiszteletére délután a Bányán tüzene volt, ezt azonban az eső megzavarta. Délben Szabó Albert bányatanácsos ebédet adott, melyen Maros-Ujvár előkelőségei közül is többen hivatalosak voltak. A miniszteri tanácsos az esti vonattal elutazott.

— Esküvő. Garami István tövisi pályafelvigyázó vasárnap tartotta esküvőjét Hamberger Károly helybeli derék iparos kedves leányával.

— Horváth József dr. országgyűlési képviselőnk, ki a parlament múlt ülészsakában is a közigazgatási bizottság tagja volt és abban, mint előadó nagy tevékenységet fejtett ki, most e bizottságba újra beválasztott.

— Ügyészválasztás Nagyenyeden. Nagyenyed város képvisellete április hó 29-én töltötte be a megüresedett ügyészi állást. A választáson a függetlenségi párt hivatalos jelöltjével szemben néhány szótöbbséggel dr. Müller Zoltán került ki győztesen. Hir szerint Müller győzelmét a függetlenségi párt néhány kevésbé elvhű tagja segítette elő. Elég szomorú, hogy nem tudunk összetartani és minden választáskor akadnak renitenskedők, kik oldalba rugják a párthűség szentségét.

— Vadászesztély. A helybeli vadásztársaság dicséretes szándékkal, de annál kevesebb szerencsével szombaton este a kincstári vendéglőben társasösszejevetelt rendezett, melyet hir szerint meghonosítani óhajt. Az ingyenes estélyre sok meghívót küldtek szét, de a hívó szóra csak kevesen jelentek meg. Ez estélyeknek az volna céljuk, hogy a tespedő társadalmi életünkbe kis élénkzseget öntsének. Az eszmét nagyon dicsérik, sikerében azonban nem igen bizunk. Ugyanezt megkísérelte az itteni függetlenségi kör is, de eredménytelenül. A mi közönségünk bizony kissé fásult. A társas élet gyönyörei iránt érzéketlen. A hányan vagyunk, annyi felé huzunk. Az estély egyébként igen kedélyesen folyt le és akik azon résztvettek, nem győzik a házi gazda Nimródok vendégszeretetét dicsérni. Reméljük és hisszük is, hogy a vadásztársaság legközelebbi estélye látogatottabb lesz és első sorban is ott lesznek — a vadászok.

— Leány szöktetés. Grosz József fodrász legény szeladonná avatta magát, a mennytben vasárnap este megszöktette az ő szépséges Máriaját Papp Mari itteni varróleány személyében. A szerelmes pár avval az ürügygyel távozott, hogy sétálni megy, de a mit sem sejtő anya később egy kis cédulát talált, melyben Mária tudatja, hogy nem élhet Józsefe nélkül s így inkább együtt szöknek. A mama rögtön utánok ment, de a szerelmes pár helyett csak a vonat tova szálló füstjében gyönyörködhetett.

— „Szabadság“ megszűnt. A Marosvásárhelyen megjelenő „Szabadság“ című napilap f. évi április 22-én egyesült a marosvásárhelyi függetlenségi- és 48-párt organumával, a „Székely Ellenzék“-kel.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testhelyet, megszűnteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mindhogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— koronás.

— **Liget megnyitás.** A szokásos vasárnapi ligetelés kezdését vette. Vasárnap délután vig zenészóval kivonult a bányászzenekar a ligetbe, hol nagyszámú közönség előtt térzenét adott, este pedig a fiatal-ság már vígan járta zenéjére a táncot. Megnyugvással konstatáljuk, hogy a vendéglős kitűnő ételekkel és tiszta minőségű jó borral szolgálja ki vendégeit és egyb-ként is mindent elkövet, hogy a vendégek igényeit kielégítse.

— **Sorshuzás.** A jótékonycélokra rendezett XXVI. cs. kir. államsorsjáték sorsjegyeinek huzása visszavonhatatlanul e hó 14-én lesz. A nyeremények jegyzéke nyilvános uton közöltetni fog. Sorsjegyek minden kir. adóhivatalnál és nagyobb dohány árusoknál kaphatók.

— **Háziipari kiállítás Szamosujváron.** A földmivelésügyi kormány segélyével Szamosujváron a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara által a város hozzájárulásával rendezett és 6 hónapig tartó szalmafonó házi ipari téli tanfolyam bezárása a kamara képviselőjének, a városi tanácsnak, a Tulipán Szövetség Magyar Védő Egyesület ottani vezetőségének és számos érdeklődőnek jelenlétében mult hó 26-án vasárnap délelőtt diszes ünnepség keretében folyt le. Meglepő látványt nyújtott a növények által készített 3000 darabon felüli szalmakalapból, butorzati cikkek, háztartási tárgyakkól stb. izlésesen csoportosított s két nagy teremben elhelyezett kiállítás. A kiállított tárgyak összértéke 8000 K. összeget túlhaladja. A rendkívüli hallgatók fadaragászati munkája a különféle kötött gombok stb. külön csoportot foglalnak el, és mintegy 1000 K. értéket képviselnek. Nézetünk szerint az a leghelyesebb módja a nép boldogulása elősegítésének és a kivándorlás csökkentésének, ha az arra alkalmas egyéneket házi ipari foglalkozás eltanulásához juttatjuk és az így készített cikkek forgalmazását elősegítjük, azért csak helyeselni lehet ugy a földmivelési kormány mint az iparkamara eljárását akkor, midőn a házi iparnak tanfolyamszerű terjesztésére törekszik és a nép gyermekeinek olyan hasznos foglalkozást taníttat el, amelynek üzésével keresethez jutva, sok családfő anyagi helyzetét megkönnyíti. Minél több és minél változatosabb tanfolyamot létesítenek az illetékes tényezők, annál inkább elősegítik és könnyebbé teszik a szegény nép részére a megélhetést. Ilyen tanfolyam megtartása Marosujváron is üdvös lenne. A mi szegény népünk ugyancsak rászorul, hogy háziiparral megélhetését elősegítse.

— **Két pár cipő vagy a becsapott suszter.** Valami tréfás ember ugyancsak becsapta egyik helybeli cipész polgártársunkat. Tréfás becsapásnak tartjuk, bár a büntetőtörvénykönyv az ilyen tréfát csalásnak minősíti. A polgártársunk üzletébe ugyanis mult héten egy füstösképű cigány lépett be és illedelmesen köszönvén, egy cédulát adott át a mesternek, melyben Kovács Árpád székelykocsárdi körjegyző két pár finom cipőt kér. A mester a két pár finom cipőt gondosan becsomagolván, gyanútlanul kiadta. Még számlát is mellékel a csomaghoz és a hitelező suszterek türelmével várta annak kiegyenlítését. Várta, várta, de a kiegyenlítés egyre késett. Végre is felszólította Kovácsot, hogy fizessen.

Ez álmélkodva jelntette ki a még jobban álmélkodó suszternek, hogy ő a kérdéses cipőket nem rendelte, a cédulát nem ő írta, a cigányt nem ő küldte. Azóta pedig a suszterünk mind azon tanakodik: vajjon ki tréfálta meg?

— **Vonatkisiklás.** Mult szerdán délelőtt a Kolozsvár felől jövő személyvonat a székelykocsárdi állomáson helytelen váltóállítás következtében kisiklott. Szerencsére egyéb baj nem történt, minthogy a mozdony kissé megrongálódott. A vonatot a mi kis mozdonyunk továbbította Tövisig.

— **Rendőri hírek.** Szombaton reggel két részeg legény a Kemény-utca sarkán megtámadta Lőrincz Mátyás bányamunkást, kit össze-vissza vertek és fejét is betörték. Lengyel Ágoston szücslegény ittas állapotban megtámadta a járókelőket, kik között Csizmás Andrásné a fejszével súlyosan megsebesítette.

— **Gondos szülőknél** igen sok keserűséget okozott eddig, hogy étvágytalan, gyengébb gyermekeiket képtelenek voltak kielégítően táplálni és erőhöz juttatni. Hála az orvostudomány haladásának, ezen nehézséget most végkép megszüntette egy korszakos magyar találmány: az „Energin“ csukamájolajcsokoládé, melyet a legtöbb gyermek csemege gyanánt kér, nemesak hogy feltűnően fokozza az étvágyat, de rendkívüli tápértéknél lényegesen hozzá is járul a szervezet gyarapításához.

— **Kiss szerencsése nagy.** Miért legnépszerűbb e 3 szó az egész országban? Vegyen egy sorsjegyet a Kiss bankházban, akkor meg fogja tudni! A Kiss bankház nagy előnyöket nyújt a közönségnek, eddig annyi milliót fizetett ki készpénzben t. vevőinek, hogy ma hazánk legnépszerűbb osztálysorsjegy főelárusító helye. Huzás már május 21-én. Ajánlatos t. olvasóinknak, hogy tegyenek szerencsekísérletet és vegyenek a teljesen megbízható és előzékeny Kiss Károly és társa bankházában, IV. Kossuth Lajos-utca 13. sorsjegyet, mert Kiss szerencsése Nagy.

— **Most jelent meg** a „Budapesti Ujságírók Almanachja“-nak 1908. évi kötete, az ujságírók özvegyeinek és árváinak Segítő-alapja javára. A kötet tartalma a magyar bohémvilágot mutatja be; az írók, ujságírók, a poéták, a festők, a szobrászok, zenészek, színészek világát; a legkiválóbb írók írták, köztük: Herczeg Ferenc, Mikszáth Kálmán, Molnár Ferenc, Szomaházy István, Eötvös Károly stb., stb. A 600 oldalas, diszes kötetben igen sok rajz, karikatura s egyéb illusztráció van. A kötet szerkesztője Szerdahelyi Sándor, a „Pesti Napló“ szerkesztője. Kiadja a „Budapesti Ujságírók Egyesülete“, melynek ez az egyetlen kiadványa. A könyv igen olcsó: 12 kor. és a legszebb ajándék.

(.) **Nyavalyatörés.** Ki nyavalyatörés göres és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szab. Hattyu gyógyszerár által Majna, Frankfurt.

Anyakönyvi adatok.

Születtek: Deák Eleknek Jolánka, Friedler Hermannak Piroška, Lázár Rozának István, Roska Jánosnak Emil, Moldován Simonnak Miklós, Indrej Paraszkvának György, Medvés Miklósnek Miklós, Simon Bélának Sarolta, Rád Bács Miklósnek Margit és Jolán, Vadas Károlynak Miklós, Bogdán Jánosnak Mária, Dávid Jánosnak

Veron, Varga Ágostonnak Mária, Sebessy Bálintnak Imre, Nikora Miklósnek József, Dávid Leopoldnak Imre, Ilyés Sofronnak Mária nevű gyermeke.

Elhaltak: Huszár János 11 napos, Gál Károly 15 hónapos, Geresán Róza 14 éves, Medvés Miklós 4 napos, Schmidt Tamás 11 hónapos, Rád Bács Margit és Ilona 1—1 napos, Fekete Gyula 3 hónapos.

Házasságra léptek: Némethy József és Tóbiás Anna, Csizmás Ádám és Román Anna, Miklós Imre és Mondován Mária.

Hirdetés alatt állanak: Popa Jakab és Obrezsia Erzsébet, Varga István és Bodits Anna, Bartha György és Fekete Kata.

K I A D Ó :

F Ü S S Y J Ó Z S E F.

Könyvismertetés.

— **Nick Carter** Amerika legnagyobb detektívje! Nem létezik amerikai, akár nagy, akár kicsiny, ki ne hallott volna Nick Carter-ről — és még sem él az összes Egyesült-Államokban olyan ember, aki azt állíthatná, hogy a világ leghíresebb detektívjét csak egyszer is láthatta volna úgy, amint az a valóságban kinéz! Maga, a legmeghittebb barátja, Mc. Clusky igazgató, a New-York-bünyügyi rendőrség híres vezetője, szintén kételkedik abban, hogy láthatta valaha Nick Cartert álarc nélkül! Éppen az ő elváltoztató tehetségének, álcázásának, tartásának és arcvonásának, hangjának, sőt még tekintete elváltoztatásának utólréhetetlen művészetében rejlik hihetetlen eredményének titka, mert ez teszi neki lehetővé, ismeretlenül a társadalom magaslatán és mélységeiben mozoghatni, sőt oly helyeken is, hol az emberiség alakja az ő gonosztevőiszlándékaikat megvitatja! és legelvetemültebb orgiaikat ünneplik New-York titkait amint ez egy éjszakán át a halász faluból a világ második legnagyobb városává változott, a melyben e történetek játszódnak le, oly tarkán és homályosan, oly szédítően és szivertépően, mint sehol másutt — ahol a rendőrség minden 3 percben egy személyt fog el; hol minden 10 percben egy részeg, hol minden 20 percben egy tolvaj és minden 48 percben egy verekedő lesz letartóztatva; hol minden 2 órában egy gonosztevő lesz átvezetve a vizsgálati fogságba és minden 5 órában egy elítélt lesz a börtönbe dugva; hol minden 8 órában egy gyilkossági kísérlet történik és minden 2 napban egy véres gyilkosság lesz végrehajtva — és ahol még ennél borzalmasabb dolgok is történnek, melyről sohasem jut hír a nyilvánosság elé, s melynek eltűnt áldozatát a „Hudson-Rivers“ néma hullámai visznek az Ocean végtelenségébe — mindezen titkokat ismeri Nick Carter és ő maga beszéli el. Ebből kifolyólag ezen füzetek nevezhetők a legjobb és legérdekfeszítőbb detektív-történeteknek, melyeknek olvasását egy magyar olvasó se mulassza el. — Kapható: F ü s s y J ó z s e f könyvkereskedésében

Buffalo Bill sajtó alá rendezi átélte kalandjait. Amikor néhány hónap előtt az amerikai sajtót az a rövid hír járta be, hogy Buffalo Bill naplószerű jegyzeteit sajtó alá rendezi, ez a hír az egész amerikai közvélemény teljes érdeklődését keltette fel, ugyszólván legnagyobb szenzációszámba ment. Ezen nincs is csodálni való, mert hisz Buffalo Bill az amerikai nép egyik legnagyobb nemzeti hőse, akinek dicsőséges nevét tisztelettel említik az egész unióban. A hír tényleg testet öltött. Buffalo Bill egyik hű bajtársa segítségével megírta és sajtó alá rendezte nagyszerű élményeit. Alig van könyv, amely akkora feltűnést keltett nemcsak a tengerentúl, hanem ideát az európai kontinensen is. Az Egyesült-Államokban nincs olyan család, amelynek asztalán ez az érdekes és lebilincselő munka feltalálható ne volna. És méltán, mert Buffalo Bill az amerikai nemzeti hős az Egyesült-Államok dicsősége oly páratlanul vonzó és érdekes módon írja le vakmerő kalandjait és száz meg száz győztes csatáiban átélte veszedelmeit, hogy ezt semmiféle más munkában feltalálni nem lehet. E munkából megismerjük a félelmes amerikai őserdők rengetegeinek összes rejtjelmeit a vakmerő rézbőrűek sajátos kalandos életét.

Csopongó fantáziája majd a felhőkbe nyúló sziklaucsucokra, majd pedig a hatalmas mezőségek síkságaira vezeti el az olvasót. A mű hatenkint egyes füzetekben jelenik meg. Minden füzet egy teljesen befejezett elbeszélést tartalmaz. Ára 15 krajcár. Kapható: Füssy József könyvkereskedésben.

Az Otthon írók és hírlapírók köre segélyalapja javára amint ezt már bizonyára méltóztatik tudni megjelenik részben a Franklin-Társulat, részben a Grill-féle könyvkiadó vállalat kiadásában a *Magyar Írók Aranykönyvtára* című gyűjtemény. Ezen 30 kötetből álló egyöntetű diszes kiadás, melynek előfizetési ára 150 korona, magában foglalja az újabb magyar elbeszélő irodalom kiváló íróinak legújabb és legjobb munkáit. A gyűjteményt hitelképes egyéneknek havi 3 korona részletre is szállítja, Füssy József könyvkereskedése.

Nyilttér*)

Válasz

mindazon támadásokra, melyek az impregnált és szelecionált (válogatott) takarmány répamagra (csillag védjeggyel) vonatkoznak.

Mindeztideig hallgattunk azokról a rendszeresen folytatott támadások és gyanúsításokról, melyek szóban és írásban érintették a nagy tekintélyű Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedő céget Budapesten.

De miután a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” lapjának legutolsó számaiban a „Jaensch” nevet is említi, ezennel a következőket jelentjük ki a nyilvánosság előtt:

1. Minden egyes bál csillagjegyű védjeggyel és eredeti ólomzárral ellátott takarmány répamag, melyet a Mauthner Ödön cégnek szállítottunk, teljesen kifejlett, nehéz, eredeti jelleggel bíró anyarépákból származik, melyet tápérték tartalmára nézve laboratóriumunkban **egyenként** megvizsgálunk. — **NEM IGAZ** tehát, ha Rázsó tanár ur vagy a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” lapjának szerkesztője ennek ellenkezőjét állítják.

2. Minden egyes bál takarmány répamag, melyet ami ólomzárral a Mauthner Ödön cégnek szállítottunk, teljesen kifejlett, nehéz, eredeti jelleggel bíró anyarépákból származik, melyet tápérték tartalmára nézve laboratóriumunkban **egyenként** megvizsgálunk. — **NEM IGAZ** tehát, ha Rázsó tanár ur, vagy a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” vezetője ennek az ellenkezőjét állítják.

3. Sohasem kértük a „Német Gazdasági Egyesület”-et, hogy tenyésztésünket a magtenyésztési törzskönyvbe beiktassa. — **NEM IGAZ** tehát, ha ezt bármely oldalról is állítják. Az az állítás **SEM IGAZ** tehát, hogy répamag tenyésztésünk bevezetésére vonatkozó kérelmünket a „Német Gazdasági Egyesület” bíráló bizottsága visszautasította volna, mert eziránt sohasem folytamtunk.

4. **IGAZ AZONBAN** az, hogy minden nagyobb, szolid tenyésztő német cég az anyanövény kiválasztása által igyekezik termékeit megjavítani, — hogy velünk együtt létezik sok magtenyésztő, ki a laboratóriumunkban való **egyenkénti vizsgálattal** a takarmányrépa minőségét javítja, a mi nem tévesztendő össze a szokásos szemmérték után való válogatással, melyet minden gazda egyedül is eszközölhet. Ezen eljárás természetesen össze sem hasonlítható és elenyésző értékkel bír a vegyi vizsgálat alapján kiválasztott anyarépákkal szemben.

5. **Igaz végül**, hogy nincs oly szolid német takarmányrépa magtermelő, ki szelecionált (válogatott) anyarépáról származó eredeti magvait olcsóbb áron bocsátaná forgalomba, mint mi.

Az igen tisztelt gazdaközönség eléggé intelligens, hogy a mi nyilatkozatunkból levonja azt a következtetést, hogy mely indító okokra vezetendő vissza az a hajsza, melyet a mi szelecionált (válogatott) anyarépákról tenyésztett impregnált takarmányrépamagunk ellen indítottak, s e hajsza fővonásaiban ne lásson mást, mint gyűlöletet és irigységből fakadó gyanúsításokat.

Ha nálunk terjesztenek ehhez hasonló irigy, valótlan állításokat, az illetők ellen megindítják a büntető eljárást.

Aschersleben, 1908. április hó.

Gustav Jaensch & Co.
magtermelési részvénytársaság.

* E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget szerk.

Legolcsóbb beszerzési forrás!!

Telefon szám: 36.

Papp Miklós

vas-, szerszám- és fűszerkereskedése

TORDA, FÖTER.

A legnagyobb raktárt tart mindenféle vas anyagokban: **gazdasági szerszámok, szekertengelyek, hozzávaló vasak, lánccok, épület és butorvasalások, kovácsolt- és sodronyszeggek, zsindeleyszgekben stb.** 2 1-52

Ajánlja:

melegítő és főző kemenczeit, valamint a hozzá tartozó részek nagy választékát.

!! Pontos kiszolgálás !!

1 1-52

Legolcsóbb beszerzési forrás!!

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból.

Leves, kávé, tea, étel vagy szesz italban egyformán adható, az ivó tudta nélkül.

A COZAPORNÁK az a csodálatos hatása, hogy ellenszenvenessé teszi az iszákosnak a szeszest. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér, avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejt, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békitette ki s sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől mentett meg, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatalembert a jó útra és szerencséjéhez segített és sok ember életét számos évvel hosszabbította meg.

Az intézet, mely a valódi, világhírű Cozapor tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják, egy próba adagot és egy 1500 köszönő irattal telt könyvet díj és költségmentesen küld. A Cozapor teljesen ártalmatlan voltáért szavatolunk. Magyarul és németül levelezünk.

Igyenpróbákat a valódi Coza-porból bérmentesen küld levélbeni felszólításra az alanti cég.

COZA INSTITUTE, 62, Chancery Lane, London 305 (Anglia).
Levelek 25 lev. lapok 10 fillérrel bérmentesítendő.

RUHAFESTŐ-, VEGETÁRI RUHATISZTÍTÓ ÉS FEHÉR RUHAMOSÓ INTÉZET

TORDÁN, Jókai Mór-utca 39. sz.

Szemerjai-féle ház.

Elvállal minden e szakba vágó munkát, n. m. tisztításra férfi-, női- és gyermek öltönyöket, bál ruhákat stb. — Festésre minden színezhető vagy meg nem felelő színű férfi-, női- és gyermek öltönyök bármely színre. — Gallérok, kezek, ingek vasalását, mosását a legtisztább kivitelben eszközölöm, mivel ehhez való gépekkel rendelkezem.

Gyűjtőde Marosujvár részére LÖVI FÜLÖP üzlete.

Tisztelettel

Kovács B.

Szám: 665—908. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A marosujvári kir. jbiróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, miszerint az Alsófehérvármegyei gazdasági bank éstakarékpénztár részvénytársaság

végrehajtónak, László Józsefné Kutiák Jánette m. újvári lakos végrehajtást szenvedett elleni 736. K. 27 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtás ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék, marosujvári kir. jbiróság területéhez tartozó Marosujvár község határán fekvő s a 39. sz. tjkvben felvett A + 1 rdsz. 78. 79/1. hrsz. belsősegre vonatkozó s özv. Ujvári Sándorné Kutiák Jánette jelenleg férjezett László Józsefné, Ujvári Jolán és kiskoru Ujvári Sándor nevének álló térhasznélvezet és épület tulajdonra 320 kor., a marosujvári 78. sz. tjkvben felvett A + 1 rdsz. 154. 155. hrsz. belsősegre vonatkozó s szintén nevezettek nevének álló térhasznélvezet és épület tulajdona 1600 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1908. évi június hó 1-ső napján d. e. 10 órakor** alóli tkvi. hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfognak adni.

Árverezni szándékozók a végrehajtató kivételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 32 kor. s illetve 160 koronát készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. évi 60 t.c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Marosujvár, 1908. évi február hó 18-án.

A kir. jbiróság mint tkvi. hatóság.

Sólyom,
kir. albiró.

Sz. 1636—1908. tkvi.

1—3.

Hirdetmény.

Czintos község telekkönyve általános határozatosság következtében az 1896. évi 2579. számú szabályrendeletre köpest átalakított és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.c. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t.c. cikkben szabályozott eljárás, a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

E eölből az átalakítási előmunkákat hitelesítésére és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1908. évi június hó 3-án délelőtt 9 órakor** fog kezdődni.

Ennélfogva felhívatnak:

1. Az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezett ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokért jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, akik a telekregyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság hitelesítő bizottsága előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

3. Mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t.c. 15—18. és az 1889. XXXVIII. t.c. 5—7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött bizottság előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is esznek és azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, vagy szintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellensétkben a bélyegmentesség kedvezményétől esznek.

1886. XXIX. 15. §. A. B. lap szerkesztésénél az ingatlan tényleges birtokosának tulajdonjoga jegyzendő be;

A kir. jbiróság, mint tkvi. hatóság.

Marosujvár, 1908. évi április hó 24-én.

Csegey Gyula,
kir. jbiró.

Köhögés

Ki

egészségét szereti, gyógyulást találhat.
5245 hiteles bizonyítvány tanusít
a három fenyővel ellátott

KAISER-FÉLE Mellezükorkák

gyógyhatásáról.

Orvosilag kipróbált és ajánlott szer
köhögés, rekedtség, hűlés, nyálka-
ságnál, számar-hurutnál.

Csomag: 20 és 40 fill. Doboz: 80 fillér.

Egyedül kapható:

László József gyógyszerésznél
Marosujvárt.

— (?) **Vinczellérek tanácsadója.** Közle-
lebről jelent meg az új Vinczellérekönyv
második kiadása szemléltető rajzokkal.
Írta: Vaday József községi isk. igazgató
Nagyváradon. Ára kötve 90 fillér. Szőlő
birtokosoknak és munkásoknak nélkülöz-
hetlen tanácsadója. E könyvben az ojtvány
és nem ojtvány szőlő minden munkája le
van írva és rajzokkal szemléltetve. Szak-
értők véleménye szerint „értelmesebb, rö-
videbb és gyakorlatiasabb módon még senki
sem foglalta össze szőlőművelés tudomá-
nyát.” Kapható Füssy József könyv-, pa-
pir és diszmuárkereskedésében.

— **Modern Zeneköltők Albuma.** Operet-
tek, szalon-pécek, táncok, dalok, cabaret-
számok, legszebb kuplék gyűjteménye a
Népszínház-vigopera, a Magyar Színház, a
Király Színház, a Fővárosi Orpheum és
az összes Cabaret műsorából egy hatalmas
kötetben. Ára 5 korona. Kapható Füssy
József könyvkereskedésében.

Van szerencsém a t. városi és vidéki közönségnek b. tudomásul adni, hogy a
mai kor legegyszerűbből legmagasabb igényeinek megfelelő

FÉRFI-SZABÓ DIVATTERMET

nyitottam. Szabad legyen megjegyznem, hogy a fővárosban elsőrangú cégeknél és
az ország legnagyobb városaiban, mint szabász 20 éven át működtem. Kiállításakon
aranyérmekkel lettem kitüntetve. A ruhák saját műhelyemben készülnek, a leg-
szigorubb személyes felügyelettel, fővárosi munkaerők által készítve. Elvem
t. vevőimet a legpontosabbban és jutányos árak mellett kiszolgálni s biztosítom már
előre is, hogy nagybecsű megrendeléseit minden tekintetben a legsolidabb árakban
teljesítem a legújabb divat szerint. A szövetek kizárólag hazai, angol és francia gyárt-
mányúak s a szabászat és kiállítás a legújabb divatnak megfelelő. Készítek: dísz-
magyar ruhákat, papi reverendákat, palástokat, urasági libériákat és a legjobb lovagló
bricsesz nadrágokat, katonai egyenruhákat, megyei és városi libériákat, vadász és sport
öltönyöket a legegyszerűbből a legfinomabb kivitelben a legolcsóbb árak és kedvez-
ményes föltételek mellett. A t. közönség szives rendelését kéri tisztelettel

Csirke Mátyás

angol férfiszabó Tordán.

(Kasincyi-utca 11. házszám.)

Megrendeléseket fölvesz — hol a szövetek is megtekinthetők és kiválasztha-
tók — CIRNER ISTVÁN kereskedő ur, a kivel áliandó összeköttetést létesítettem.
Levélbeni nagybecsű meghívásra mintákkal személyesen szolgállok.

Kedvező fizetési feltételek!

Cserepeink minősége és szilárdsága felülmulhatatlan!

Az építő közönség figyelmébe!

Van szerencsénk az építeni szándékozók szives tudomására hozni, hogy Marosujváron, a postahivatal közvetlen szomszédságában egy

CEMENT-LAP ÉS CEMENT-TETŐCSERÉP GYÁRAT

létesítettünk, amely által

NINCS SZÜKSÉGE építés esetén a fedélcserépet másod helyről beszerezni,
NINCS SZÜKSÉGE azt vasuti kocsiban, esetleg félig összetörött állapotban azt átvenni,
NINCS SZÜKSÉGE épületére olyan fedőanyagot tenni, amelynek eső és hó porladását okozza és rövid idő alatt teljesen
elpusztul. — Hanem igenis **MÓDJÁBAN ÁLL** minden építeni szándékozónak fedélcserépet a gyártási helyről
a legolcsóbb árban beszerezni.

MÓDJÁBAN ÁLL azt gyártelepünkön olvasva egész állapotban átvenni,
MÓDJÁBAN ÁLL épületére olyan fedő anyagot tenni, amelynek mindennemű vihar csak hasznára válik, mivel az köztu-
domásu dolog, hogy a cementből előállított művek az eső, hó és fagy által, mind csak erősödnek.

Ezek után, minden építeni szándékozó saját érdekében cselekszik, ha mielőtt fedő anyagát bár-
honnán is beszerezné, telepünkön **a cserép nagyságáról, könnyűségéről, jóminőségéről,**
valamint előállítási módjáról meggyőződést szerez.

Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételeket is nyújtunk.

Szives pártfogást kér

AZ ELSŐ MAROSUJVÁRI CEMENT-LAP ÉS CEMENT-TETŐCSERÉP GYÁR:

IZSÁK DÁVID ÉS TÁRSA, MAROSUJVÁR.

Kedvező fizetési feltételek!

Sok Pénzt!

megtakarít, aki ruháját a

Diadal ruhatartón

tartja, mert a ruha nem gyűrődik állandóan úgy áll, mintha vasalva volna. Egy fogásra többet lehet ráakasztani.

Kapható **Füssy J.** könyvkereskedésében
Minden városba elterjedve és ezélszerűség
elismerve.

FISCHER IZSÁK

fakereskedése

építkezési és tüzelő anyagok raktára.

Marosújváron, Báthory-utca 1. sz.

Ajánlja dúsan felszerelt faraktárát, valamint az ezzel egybekötött építkezési kellékeit u. m.:

Portland cement, fedő-cserép, oltott és oltatlan mész, köszén, méterfa stb. tüzelő anyagok legolcsóbb bevásárlási forrása.

Fűszer, vas, üveg, porcellán, cipő és ruha kereskedésem a Hunyadi-utcában saját ház.

Ajánlom a n. é. közönségnek fűszer és vegyes áru üzletemet, hol mindenkor tisztán kezelt fűszer áruk kaphatók.

Ugyszintén a legdivatosabb tartós, erős, minden tekintetben megfelelő női, férfi és gyermek cipők, chevro, box, stb. minőségben.

Férfi és gyermek ruhák, kalapok nagy választékban.

Porcellán és pléh-edények, konyha felszerelési cikkek stb. stb.

Az igen tisztelt asztalos-mester urak figyelmét van szerencsém felhívni, arra, hogy üvegezési munkákra, épületekre stb. üvegtáblákat a legolcsóbban csak nálam szerezhetik be, mivel az üvegyárral egy nagy kötést csináltam. Üvegezési munkákat elvállalok és legolcsóbban számítok.

Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételeket nyújtok.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri

Fischer Izsa,
kereskedő Marosújváron

Értesítés.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy a „Központi vendéglőnek“ sarkon fekvő nagytermében egy a mai kornak megfelelően berendezett

liszt- és termény- raktárt nyitottam.

Raktáron tartok mindennemű termény és élelmi cikkeket.

A lisztek jó minőségéért — tekintettel arra, hogy a jó hírnévnek örvendő „Aranyos-Polyáni hengerműmalmi lisztek“ tartom, kezességet vállalok.

Végül kérem egy próbavásárlással meggyőződést szerezni.
Kiváló tisztelettel

GIDÁLY SIMONNÉ

ARANYOS-POLYÁNI
HENGERMŰMALMI LISZTEK
RAKTÁRA.

Pontos és figyelmes kiszolgálás!

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy az általános óhajnak eleget tettem és a

„KINCSTÁRI SZÁLLODÁBA“ CUKRÁSZDÁT

rendeztem be és így azon helyzetben vagyok, hogy a n. é. közönséget minden időben **friss fagyaltokkal, jegeskávéval, cukrász-süteményekkel, cukorkákkal, stb. stb.** kiszolgálhatom.

Ugyszintén megrendeléseket **tortákra**, különleges **süteményekre** stb., elfogadok.

Szíves pártfogást kér

tisztelettel

Kádár Béla

a „Kincstári szálloda“
vendéglőse.

Pontos és figyelmes kiszolgálás!

Társas vacsorák és bankettek jutányosan eszközöltetnek.

Meleg és hideg ételek minden időben kaphatók.

Vadászok figyelmébe!!

Fegyverek, revolverek 30—50 százalékkal

olcsóbban kaphatók nálam, mintha másutt részletfizetésre vásárolna.

==== Kérje ingyen és bérmentve legújabb árjegyzékemet =====

Halásznai, vadászati, torna, vivó és egyéb sportcikkekből állandóan dúsraktár.

FÖLDESI L.

fegyver és sportcikk üzlete.

Budapest VII. Rákóczy-ut 6.

Naponta 100 csomagot küldök vidékre.